

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 1685/3
Podgorica, 07.11.2016.godine

Na osnovu čl. 14 Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13) i člana 235 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 60/03 i 32/11), rješavajući po žalbi privrednog društva „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. iz Podgorice, javnog emitera opštih televizijskih programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1) i „Drugi program Televizije Crne Gore“ (TVCG2), zavedenoj kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-1685/2 od 28.10.2016.g., Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 07.11.2016. godine, donio je

RJEŠENJE

1. **Odbija se, kao neosnovana, žalba** privrednog društva „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. iz Podgorice, javnog emitera opštih televizijskih programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1) i „Drugi program Televizije Crne Gore“ (TVCG2), podnesena protiv Rješenja Agencije za elektronske medije br. 02-1685/1 od 13.10.2016. godine.
2. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
3. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Rješenjem Agencije za elektronske medije br. 02-1685/1 od 13.10.2016. godine prihvaćeni su prigovori gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS), podneseni protiv privrednog društva „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: RTCG), zbog toga što je RTCG prekršio obavezu propisanu Zakonom o elektronskim medijima da, u cilju ostvarivanja javnog interesa u oblasti informisanja, u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbijedi ravnopravno predstavljanje političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste, povodom emitovanja programskog sadržaja emitovanog 26. septembra 2016. godine u periodu od 21:12:00 do 23:31:47 sati u emisiji „Debata“ na TVCG1 i povodom repriziranog programskog sadržaja, emisije „Debata“ na TVCG2, dana 27. septembra 2016. godine u periodu od 16:05:24 do 17:52:06 sati.

U ostavljenom roku, Savjet RTCG je uložilo žalbu Savjetu Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: Savjet Agencije) protiv navedenog prvostepenog rješenja Agencije. Žalbom se prvostepeno Rješenje pobija jer, kako se navodi, prvostepeni organ nije pravilno utvrdio činjenično stanje i tumačio Zakon o elektronskim medijima i Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik). Podnosilac za ovakvo mišljenje navodi sljedeće razloge:

- U prvostepenom rješenju se ne daje definicija „*ravnopravnog predstavljanja političkih stranaka*“ i u kakvom je odnosu ova zakonska formulacija sa korišćenjem rekvizita u debatnoj emisiji prilikom iznošenja političkih stavova jednog učesnika i ustajanja istog učesnika i dostavljanja rekvizita predstavnici druge političke partije“;
- „U trenutku održavanja debatne predizborne emisije, Zakon o elektronskim medijima, Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima, Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine (u daljem tekstu: Pravila o izvještavanju RTCG), ne daju posebno tumačenje - definiciju *‘ravnopravnog predstavljanja političkih stranaka’* precizirajući da se ravnopravnost u predizbornim debatama ili uopšte u emisijama narušava upotrebom rekvizita ili ustajanjem u studiju u emisijama koje se emituju uživo“. Prvostepeni organ „*nije dao dokaze i činjenice koji bi jasno pokazali kršenje istih*“. Pri tome, podnosilac žalbe je podsjetio na „*praksu Upravnog suda koji nailazi da je u ovim i sličnim situacijama počinjena bitna povreda pravila upravnog postupka iz člana 226. stav 2. tačka 7.*“

u vezi člana 203 Zakona o opštem upravnom postupku kada odluka ne sadrži obrazloženje iz kojeg treba da proizilazi utvrđeno činjenično stanje, dokaze na kojima se odluka zasniva, i razloge koji su bili odlučni pri ocjeni dokaza".

- „u Zakonu o izboru odbornika i poslanika se ne daju bliža određenja ili tumačenja pojedinih izraza i formulacija kao što su 'fer ponašanje koje isključuje uvrede i klevete', 'kršenje pravila pristojnosti' ili 'vrijeđanje osjećanja javnosti'. Zbog toga se, po mišljenju podnosioca žalbe ni "ovaj ... argument AEM ne može uzeti u obzir".
- Prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, „Mišljenja izražena oštrim i prenaglašenim jezikom takođe su zaštićena, a obim zaštite zavisi od konteksta i svrhe kritike. U pitanjima javnih kontroverzi ili javnog interesa, tokom političke debate, u izbornim kampanjama ili kada se kritike upućuju Vladi, političarima ili državnim organima, oštre riječi i gruba kritika mogu se očekivati i Sud ih toleriše u većoj mjeri". On takođe podsjeća da „Izražavanje zaštićeno po članu 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima nije ograničeno na riječi, napisane ili izgovorene, već se odnosi i na slike, vizuelne prikaze i radnje koje imaju za cilj da izraze neku ideju ili da prezentiraju neku informaciju", kao i da je Sud utvrdio „da član 10 ne štiti samo informacije ili ideje koje se povoljno primaju ili se smatraju neuvredljivima ili nečim što ne izaziva reakcije, već i one koje vrijeđaju, šokiraju ili uznemiravaju, takvi su zahtjevi pluralizma, tolerancije i širokumnosti bez kojih nema demokratskog društva. Zbog toga on smatra da „je u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava urednik i voditelj emisije, koja je predmet spora, pravilno procijenio izlaganje Marka Milačića jednog od učesnika debate".
- Pravila o izvještavanju RTCG „nisu sadržala u trenutku emitovanja debatne emisije bliže određenje termina "ravnopravnosti", kao i da su „tek nakon ovog događaja izmijenjena Pravila RTCG kojima je jasno propisano što su dozvoljeni rekviziti koji se mogu unijeti u studio u debatnim emisijama i kojima je zabranjeno ustajanje učesnika i šetanje u studiju tokom debatne emisije. Podnosilac žalbe podsjeća „na stavove Evropskog suda za ljudska prava koji kaže da u okviru slobode izražavanja se ne podrazumijevaju samo izgovorene ili napisane riječi već i same radnje." Nadalje, podnosilac žalbe ističe i da „rekviziti koje je koristio učesnik debate Milačić tkz. 'lisice' nijesu zabranjene za korišćenje i nošenje ni jednim pozitivnim propisom".
- „nastup učesnika u predizbornoj debati nije sadržao elemente propisane članom 3 Pravila o predstavljanju RTCG". Podnosilac žalbe smatra da je „Intervencija voditelja 'Debate' zbog upotrebe rekvizita (lisice) mogla da uslijedi u pravcu pozivanja učesnika da doprinesu što korektnijoj atmosferi, ali je potrebno imati na umu činjenicu da tada važeća Pravila nisu sadržala spisak dozvoljenih rekvizita koji se mogu koristiti u debatnoj emisiji. Učesnik 'Debate' je mogao pokazati i nacrtane lisice na komadu papira pa bi se opet moglo postaviti pitanje da li je time prekršeno neko pravilo." Takođe je istakao da „Pravilima nije bilo zabranjeno ni ustajanje učesnika i njihova direktna komunikacija, odnosno dostavljanje određenih materijala i sl. intervencija voditelja i pozivanje učesnika da se vrati na svoje mjesto je bila primjerena i jedina moguća u ovoj situaciji. Voditelj emisije ne treba fizički da se obračunava sa učesnicima emisija. U ovom slučaju nije bila ugrožena ravnopravnost učesnika u debati, a nije bilo osnova da se isključi mikrofon učesniku koji je koristio rekvizite jer nije povrijedio odredbe iz člana 3 Pravila. Učesnici u debati su slobodni da u skladu sa svojim uvjerenjima iznose stavove u odnosu na političku i društvenu situaciju".
- Prilikom „repriziranja osporene 'Debate'... osporeni sadržaj nije emitovan jer je emisija prekinuta prije 'spornog' dijela". Po mišljenju podnosioca žalbe, „time prestaje osnov za prigovor DPS-a."

Na sjednici održanoj 07.11.2016.g., Savjet Agencije je razmotrio predmetnu žalbu i tom prilikom ostvario uvid u sljedeće spise predmeta:

- Prigovor gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora političke partije „Demokratska partija socijalista" (DPS), na rad Javnog preduzeća „RTCG" d.o.o. iz Podgorice, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa TVCG1 (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1534 od 27.09.2016.g.);
- Nalaz Sektora za monitoring (akt broj 02-1534/1 od 27.09.2016.god.);
- Zahtjevi za izjašnjenje direktoru i predsjedniku Savjeta RTCG (akta br. 02-1534/2 i 02-1534/3 od 28.09.2016.god.);
- Izjašnjenje Savjeta RTCG (akt zaveden pod br. 02-1534/5 od 05.10.2016.god.);

- Drugi prigovor gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora „Demokratska partija socijalista“ (DPS), na rad RTCG, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa TVCG2 (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1581 od 28.09.2016.g.);
- Nalaz Sektora za monitoring (akt broj 05-1581/1 od 28.09.2016.god.);
- Zahtjevi za izjašnjenje direktoru i predsjedniku Savjeta RTCG (akta br. 02-1581/2 i 02-1581/3 od 29.09.2016.god.);
- Izjašnjenje Savjeta RTCG (akt zaveden pod br. 02-1581/5 od 05.10.2016.god.);
- Zaključak o spajanju predmeta br. 02-1534 od 27.09.2016.g. i 02-1581 od 28.09.2016.g. (akt br. 02-1685 od 10.10.2016.g.)
- Rješenje direktora Agencije za elektronske medije po prigovorima gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS) (akt br. 02-1685/1 od 01.08.2016.god.);
- Žalba na Rješenje direktora Agencije za elektronske medije (akt br. 01-1685/2 od 28.10.2016.god.).

Razmatrajući osnovanost žalbenih navoda, a na osnovu informacija i navoda sadržanih u spisima predmeta, Savjet Agencije konstatovao je sljedeće:

- 1) Dana 26. septembra 2016. godine RTCG je, u programu TVCG1 u periodu od 21:12:00 do 23:31:47 sati, emitovao emisiju „Debata“, posvećenu predavljanju stavova učesnika u predizbornoj kampanji na temu „Politički prioriteti: (1) vladavina prava i jačanje institucija, (2) vaši prioriteti u ovoj oblasti ako pobijedite na izborima“.

U skladu sa pravilima debate, prema kojima je, na kraju, svaki učesnik imao 30 sekundi za završnu riječ, emisija sadrži izlaganje predstavnika Demokratskog fronta Marka Milačića, sljedeće sadržine (transkript):

23:27:24 sati

TON – Marko Milačić – DF: U ime ljubavi prema Crnoj Gori i u ime pravde, nikako revanšizma, želim da ovom prilikom ne šaljem poruku, već direktno poklon šefu režima Milu Đukanoviću, a to su lisice iz Spuža. Jer će upravo ovo biti ono što čeka njega i njegove prijatelje tajkune i kumove, neposredno nakon izbora 16. oktobra. Ovo će biti mali poklon za Mila Đukanovića, ali vjerujte mi veliki za Crnu Goru, koju želimo da oslobodimo i zbog toga zaokružite broj 13, broj Ustanka.

TON - Zoran Leković - voditelj: Gospodine Sijariću, vaših 30 sekundi. Izvolite.

TON – Marko Milačić – DF: (*ustaje i kreće prema predstavnici DPS-a*) Da predam lisice...

TON - Zoran Leković - voditelj: Ja Vas molim, gospodine Milačiću. Gospodine Milačiću, molim Vas da se vratite na svoje mjesto.

(*Marko Milačić ostavlja lisice ispred predstavnice DPS-a Marte Šćepanović*)

TON - Zoran Leković - voditelj: Gospodine Milačiću, nadam se da znate da je ovo kršenje pravila ove debate, a o tome ćemo kasnije.

23:30:23 sati

Ton - Marta Šćepanović - DPS: Zaslužujem da Vam se obratim, jer ste trebali da upozorite gospodina koga su jedva primili na listu Fronta da svoje ulične performanse ostavi za ulicu.

TON - Zoran Leković - voditelj: Samo malo, molim Vas.

TON - Marta Šćepanović - DPS: Da svoje ulične performanse... Jer je navikao samo na ulicu, da ostavi na ulici.

TON - Zoran Leković - voditelj: Znao da je ovo kršenje pravila.

TON – Marko Milačić – DF: Tamo je narod, na ulici, a narod će da vam sudi.

TON - Zoran Leković - voditelj: Molim vas, ja sam rekao da je ovo kršenje pravila, a to je ono što ja mogu da kažem. Ja nisam ni obezbjeđenje, ni radnik obezbjeđenja, ni neko ko bi

trebao da primjenjuje silu. Ja sam se nadao tome da ćemo ovo na demokratski način da riješimo. Ja sam rekao da je to kršenje pravila, to je ono što je u mom domenu, ostalo treba da rješavaju nadležne institucije i odbori.

- 2) Dana 27. septembra 2016. godine RTCG je, u okviru TVCG2 u periodu od 16:05:24 do 17:52:06 sati, emitovao reprizu emisije „Debata“ u skraćenoj verziji. Naime, reprizirani programski sadržaj emitovan je u trajanju od 1 sat 46 minuta 42 sekunde. S obzirom da je premijerna emisija trajala 2 sata 19 minuta i 47 sekundi, može se konstatovati da emisija „Debata“ nije reprizirana u cjelosti i da repriza nije sadržala sporne elemente koji su predmet prigovora, kao i da je bila kraća za 33 minuta.
- 3) Dana 27.09.2016. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS), na rad Javnog preduzeća RTCG d.o.o. iz Podgorice, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa TVCG1 (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1534 od 27.09.2016.g.).

Predmetni prigovor se odnosio na, „*povrede normi medijskog zakonodavstva kao opštih propisa, te Pravila predavljanja Javnog servisa donijetih u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju RTCG o sadržini predizbome kampanje za parlamentarne izbore, kao posebnih normi koje propisuju postupanje prilikom predavljanja političkih partija*“ u emisiji „Debata“ emitovanoj 26. septembra 2016. godine u okviru TVCG1, u kojoj se „*predstavnik Demokratskog fronta Marko Milačić na grub i uvredljiv način obratio gospođi Marti Šćepanović, predstavnici Demokratske partije socijalista, a potom joj predao metalne lisice, uz slanje neprimjerene poruke da njih treba predati predsjedniku njene partije, gospodinu Milu Đukanoviću*“.

Podnosilac prigovora naglašava da su „*u dokumentu upućenom svim političkim subjektima koji imaju pravo na predavljanje kod Javnog servisa (RTCG), jasno predviđene procedure i pravila*“ i ukazuje na:

- „*Pravilo broj 1: Svi učesnici u debati su ravnopravni*“.
- „*Pravilo broj 9: Urednik/urednica debate ima pravo da isključi mikrofon učesniku koji se ne pridržava pravila debate*“.

Nadalje, podnosilac prigovora je ukazao da je „*ovakav odnos Javnog servisa (RTCG), uslovio:*

- *Evidentno neravnan polořaj predavnika Demokratske partije socijalista,*
- *Izlazak iz definisanog političkog i pravnog okvira Debate,*
- *Izostanak nuřnog uredničkog intervencionizma, i reakcije voditelja ove emisije,*
- *Prenošenje ambijenta ulice i destrukcije u Javni servis (RTCG),*

što je, kako se navodi, „*dovelo do povrede standarda medijskog predavljanja, potpune devalvacije kulture dijaloga, i potpunog obesmiřljavanja učešća relevantnih političkih činilaca u jednoj ovako devastiranoj emisiji*“.

Podnosilac prigovora se na kraju i osvrnuo „*da je incidentu u navedenoj emisiji prethodila i okolnost povrede Kućnog reda ..., jer je gospodin Milačić u zgradu Javnog servisa (RTCG), a potom i u Studio u kojem se održava Debata, unio nedozvoljeni metalni predmet - metalne lisice.*“

- 4) Dana 28.09.2016. godine Agenciji je dostavljen i drugi prigovor gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora „Demokratska partija socijalista“ (DPS), na rad RTCG, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa TVCG2 (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1581 od 28.09.2016.g.).

I ovaj prigovor se odnosio, kako je naveo podnosilac na, „*povrede normi medijskog zakonodavstva kao opštih propisa, te Pravila predavljanja Javnog servisa donijetih u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju RTCG o sadržini predizbome kampanje za parlamentarne izbore, kao posebnih normi koje propisuju postupanje prilikom predavljanja političkih partija*“ u reprizi emisije „Debata“ emitovanoj 27. septembra 2016. godine u okviru TVCG2 u periodu od 16:05:24 do 17:52:06 sati, u kojoj je, kao se navodi „*ponovnim emitovanjem emisije 'Debata'*

došlo do grube povrede prava građana koji su finansijeri TVCG kao javnog servisa, i uzmemiravanja ukupne javnosti, na način što se urednički tim oglušio o stavove Savjeta iznijete u saopštenju, pa je ponovo došlo do prenošenja ambijenta ulice i opšte destrukcije u Javni servis (RTCG)”.

Podnosilac prigovora je naveo da se „na ovaj način potpuno obesmišljava učesće relevantnih političkih činilaca u političkom predstavljanju kod Javnog servisa, a istovremeno se krše svi oni međunarodni standardi u oblasti slobode medija koje smo kao država, na temelju ustavnih principa, dužni da primjenjujemo po principu bezuslovne adopcije međunarodnog prava”.

- 5) U pisanom izjašnjenju na podneseni prigovor (akt br. 01-5761-16 od 05.10.2016.g., zaveden u Agenciji pod br. 02-1534/5 od 05.10.2016.god.) Savjet RTCG je naveo „da je Savjet RTCG na sjednici koja je održana u utorak, 4.10.2016. godine, razmotrio Izvještaj Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca br.01-5723/16, od 3.10.2016. godine i donio sledeće Preporuke:

- *Savjet RTCG je odbio prigovor gledaoca (koji se odnosi na premijerno/direktno emitovanje „Debate”), jer nije došlo do kršenja Programskih principa i profesionalnih standarda RTCG kao ni Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine.*

- *Savjet RTCG će izvršiti hitne dopune Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. Godine, kako bi se u ovaj dokument unio spisak dozvoljenih rekvizita u predizbornim debatama.*

Kao sastavni dio izjašnjenja dostavljen je Izvještaj Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca (u daljem tekstu: Izvještaj), akt br. 01-5723/16 od 03.10.2016.g., sa sjednice održane 29. septembra 2016. god. U izvještaju se navodi da je „povod za dostavljanje prigovora bilo korišćenje rekvizita u nastupu jednog od učesnika predizborne debate održane na TVCG 26.09.2016”. Takođe se ukazuje da „u skladu sa Poslovnikom Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca upućen je poziv uredničkom timu da prisustvuju sjednici Komisije ili da se izjasne pisanim putem o eventualnom kršenju programskih principa i standarda”. Izvještajem se konstatuje da je „pisani odgovor na prigovor dostavio urednički tim kao i voditelj emisije 'Debate'”.

Urednički tim RTCG, kako se navodi u Izvještaju, saopštio je da „povodom prigovora DPS smatra da nijesu doprinijeli incidentnoj situaciji u emisiji Debate. Voditelj svojim ponašanjem niti je doprinio, niti je mogao spriječiti nastali incident, budući da je vinovnika incidenta mogao samo usmeno upozoriti, što je i učinio. TVCG sa žaljenjem konstatuje da se atmosfera iz parlamenta i ukupnog političkog života, ne njihovom zaslugom, prenijela i u njihov studio.”

Takođe, voditelj emisije „Debate” u svom izjašnjenju navodi da je „u emisiji Debate, koja je emitovana 26.09.2016.godine, posao voditelja odradio na profesionalan i jedini mogući način”, navodeći da je „sama Debate imala normalan i za naše prilike uobičajeni tok do momenta kada je predstavnik DF-a Marko Milačić, ustao i krenuo ka predstavnici DPS-a Marti Šćepanović, što pravilima 'Debate' nije zabranjeno”. On ukazuje da bi u slučaju njegove reakcije da na fizički način sprječi Milačića „došlo do velikog incidenta, što je možda i priželjkivano na nekim adresama”, ali je kako se navodi odlučio da ostane na svom mjestu i verbalno upozori Milačića na neprimjereno ponašanje. Takođe, navodi da gospodinu Milačiću mikrofon nije mogao biti isključen, „jer u svom izlaganju nije bilo elemenata kojim krši pravila Debate”. Na kraju konstatuje da su „uličarsku atmosferu, kako navode u DPS-u, u svakodnevni život unijeli upravo političari svojim djelovanjem u Skupštini, što tamošnje strukture takođe nijesu uspjele da preduprijeđe, pa ne vidi razlog za čuđenje što se nešto slično može desiti i na Javnom servisu.”

Nadalje, Komisija je nakon „upoznavanja” sa prigovorom, odgovorom uredničkog tima i voditelja predmetne emisije, a pozivajući se na član 3 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine, zaključila:

- „Nastup učesnika u predizbornoj debati nije sadržao elemente propisane članom 3 Pravila”;
- „Intervencija voditelja debate zbog upotrebe rekvizita (lisice) je mogla da uslijedi u pravcu pozivanja učesnika da doprinesu što korektnijoj atmosferi ali je potrebno imati na umu činenicu

da postojeća Pravila ne sadrže spisak dozvoljenih rekvizita koji se mogu koristiti u debatnoj emisiji”;

- „Pravilima nije zabranjeno ni ustajanje učesnika i njihova direktna komunikacija odnosno dostavljanje određenih materijala i sl. Intervencija voditelja i pozivanje učesnika da se vrati na svoje mjesto je bila primjerena i jedina moguća u ovoj situaciji”;

- „U ovom slučaju nije bila ugrožena ravnopravnost učesnika u debati a nije bilo osnova da se isključi mikrofon učesniku koji je koristio rekvizite jer nije povrijedio odredbe iz člana 3 Pravila. Učesnici u debati su slobodni da u skladu sa svojim uvjerenjima iznose stavove u odnosu na političku i društvenu situaciju”.

Nadalje, Komisija je dala preporuke Savjetu RTCG, koje je usvojio, a iste su naprijed navedene.

- 6) Dana 05.10.2016.g. Savjet RTCG je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje, povodom drugog prigovora, koji se odnosi na reprizu „Debate” (akt br. 01-5762-16 od 05.10.2016.g., zaveden u Agenciji pod br. 02-1581/5 od 05.10.2016.god.) u kojem se navodi „da je Savjet RTCG na sjednici koja je održana u utorak, 04.10.2016. godine, razmotrio Izvještaj Komisije br. 01-5724/16, od 3.10.2016. godine i donio sledeću Preporuku:

- Savjet RTCG je odbio prigovor gledaoca (koji se odnosi na repriziranje „Debate”) jer nije došlo do kršenja Programskih principa i profesionalnih standarda RTCG, kao ni Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine.

Kao sastavni dio izjašnjenja dostavljen je Izvještaj Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca (u daljem tekstu: Izvještaj), akt br. 01-5724/16 od 03.10.2016.g., sa sjednice održane 29. septembra 2016. god. Naime, u izvještaju se navodi da je „povod za dostavljanje prigovora bilo repriziranje Debate održane na TVCG 26.09.2016. u kojoj je korišćen rekvizit u nastupu jednog od učesnika”. Takođe se ukazuje da je „u skladu sa Poslovníkom Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca upućen poziv uredničkom timu da prisustvuju sjednici Komisije ili se izjasne pisanim putem o eventualnom kršenju programskih principa i standarda”, kao i da je isti dostavio „pisani odgovor”.

Urednički tim RTCG, kao se navodi u Izvještaju, u saopštenju je naglasio da „kada je riječ o repriznom emitovanju, takođe, smatra da je prigovor neosnovan budući da sporni sadržaj nije emitovan.”

Nadalje, Komisija je nakon „upoznavanja” sa prigovorom i odgovorom uredničkog tima zaključila:

- „Repriziranje emisije 'Debata' nije bilo predviđeno programskom šemom jer se ovakvog tipa emisije ne repriziraju. Usljed greške u planiranju i realizaciji programa, repriziran je sadržaj koji je prekinut prije kraja emisije u momentu kada je urednički tim uočio grešku. Sadržaj koji osporava podnosilac prigovora nije ni emitovan.

- U ovom slučaju nije došlo do kršenja Programskih principa i profesionalnih standarda RTCG, Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine kao ni Zakona o elektronskim medijima.

Komisija je dala preporuku Savjetu RTCG, koju je usvojio, a ista je naprijed navedena.

- 7) Prvostepeni organ je pravilno zaključio da izjava M.Milačića predstavlja političku poruku učesnika predizborne kampanje koju je iznio u toku posebno organizovane debate i vremena na koje je imao pravo. Na iznošenje takve poruke ima pravo, a pravo da čuju imaju i gledaoci javnog servisa, u okviru njihovog prava na informisanje. Bilo kakvo ograničavanje iznošenja takve izjave (poruke) bilo bi suprotno obavezama javnog servisa da obezbijedi ravnopravno predstavljanje učesnika u predizbornoj kampanji. Jer, koliko god ta poruka bila provokativna i tendenciozna, pa i šokirajuća, ona govori o stavovima političkog subjekta kojeg autor izjave predstavlja. Korišćenjem mogućnosti da isključi mikrofon u toku iznošenja ove poruke emiter bi upravo ugrozio njegovu ravnopravnost u debati i na pristrastan način uskratio, kako njegovo pravo da iznese svoju poruku, tako i pravo javnosti da je čuje. Međutim, iznešenim stavovima, postupcima

i neovlašćeno unešenim predmetom učesnik u debati ne smije da ugrozi prava drugih, a uslove za poštovanje takvih prava dužan je da obezbijedi emiter.

- 8) Opravdan je i zaključak prvostepenog organa da je donošenjem Pravila predstavljanja u predizbornoj kampanji koji ne sadrže jasne i razrađene odredbe o pravilima ponašanja prije i u toku emisija, posebno onih koje se direktno emituju, emiter je propustio da propiše uslove koji će zaista obezbijediti ravnopravne uslove za predstavljanje programa, uz maksimalno eliminisanje mogućnosti zloupotrebe slobode izražavanja i prava na predstavljanje posredstvom javnog servisa. To se ne može usmjeriti na individualnu odgovornost voditelja emisije, već javnog emitera.
- 9) Nije opravdan navod iz žalbe da je zbog skraćivanja reprize predmetne „Debate“ i neemitovanje dijela emisije od 33 minuta (uključujući od obraćanje i postupak M.Milačića) prestao „osnov za prigovor“. Savjet Agencije je ocijenio da je prvostepeni organ pravilno zaključio da je takvim postupkom potvrđeno odsustvo profesionalnog i odgovornog odnosa nacionalnog javnog emitera prema svim učesnicima u predizbornoj kampanji čiji predstavnici su uzeli učešće u spornoj „Debati“. Neki od njih su dobili šansu da se njihovo predstavljanje čuje i vidi još jednom, dok je jedan dio njih bio uskraćen za tu mogućnost.
- 10) Savjet Agencije smatra da nijesu osnovani navodi da je činjenica da se 'u *Zakonu o izboru odbornika i poslanika se ne daju bliža određenja ili tumačenja pojedinih izraza i formulacija kao što su „fer ponašanje koje isključuje uvrede i klevete, 'kršenje pravila pristojnosti' ili 'vrijeđanje osjećanja javnosti'...*“, opravdanje za nepropisivanje jasnih i nedvosmislenih pravila predstavljanja od strane javnog emitera.
- 11) Savjet Agencije smatra da je upravo jedno od temeljnih prava i sloboda javnog emitera da samostalno i u okvirima svoje uređivačke politike i slobode samostalno usvaja pravila predstavljanja, a ne da mu ih propisuje bilo koji državni organ.

Savjet Agencije je konstatovao da prvostepeni organ nije propustio da razmotri bilo koju činjenicu, koja je relevantna za odlučivanje o eventualnom kršenju obaveza propisanih Zakonom o elektronskim medijima da, u cilju ostvarivanja javnog interesa u oblasti informisanja, u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbijedi ravnopravno predstavljanje političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste.

Takođe, Savjet je ocijenio neosnovanom, u konkretnom predmetu, konstataciju podnosioca žalbe da je počinjena bitna povreda pravila upravnog postupka iz člana 226. stav 2. tacka 7. u vezi člana 203 Zakona o opštem upravnom postupku kada odluka ne sadrži obrazloženje iz kojeg treba da proizilazi utvrđeno činjenično stanje, dokaze na kojima se odluka zasniva, i razloge koji su bili odlučni pri ocjeni dokaza“.

Jer, u cilju utvrđivanja osnovanosti žalbenog navoda da predmetna odluka ne sadrži obrazloženje iz kojeg treba da proizilazi utvrđeno činjenično stanje, dokaze na kojima se odluka zasniva, i razloge koji su bili odlučni pri ocjeni dokaza“, Savjet Agencije je ostvario uvid u predmetno rješenje i konstatovao da su dispozitiv i njegovo obrazloženje međusobno saglasni u mjeri da se logično, jasno i pouzdano može ocjenjivati zakonitost rješenja, jer je dato obrazloženje u cjelosti upodobljeno sa sadržinom dispozitiva. Savjet Agencije smatra da obrazloženje prvostepenog rješenja direktora Agencije jasno ukazuje na razloge za odluku iz dispozitiva te da isto navodi razloge za donošenje prvostepene odluke. Saglasno navedenom, Savjet Agencije je odbacio kao neosnovan navod žalbe da je dispozitiv rješenja u suprotnosti sa obrazloženjem i konstatovao da je nije došlo do kršenja člana 226 stav 2 alineja 7 Zakona o opštem upravnom postupku.

Savjet Agencije smatra da je prvostepeno rješenje donešeno u skladu sa principima Evropskog suda za ljudska prava, na koju se poziva i emiter u žalbi.

Savjet Agencije je posebno imao u vidu, član 10 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, koji dopušta ograničene restrikcije slobode izražavanja u cilju zaštite određenih važnijih interesa. Član 10(2) Konvencije postavlja parametre za legitimno ograničavanje, u kojem se, između ostalog kaže:

„Ostvarivanje ovih sloboda, budući da uključuje obaveze i odgovornosti, može podlijegati takvim formalnostima, uslovima, ograničenjima ili sankcijama predviđenim zakonom i koje su neophodne u demokratskom društvu u interesu zaštite ... ugleda ili prava drugih, ...

Izrečena mjera (upozorenje) je opravdana, proporcionalna i potrebna jer je emiteru skrenuta pažnja na potrebu detaljnijeg i preciznijeg propisivanja pravila predstavljanja u toku izborne kampanje.

Savjet Agencije smatra naspornim da je u predmetnom slučaju došlo do kršenja čl. 74 stav 2 al. 7) Zakona o elektronskim medijima, člana 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika i član 5 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016.g.

Savjet Agencije je utvrdio da je postupak koji je prethodio prvostepenom Rješenju pravilno i zakonito sproveden i da je Rješenje pravilno i na zakonu zasnovano, a žalba neosnovana.

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

PРАВNA POUKA

Ovo rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Tužba se podnosi u tri primjerka, sa dokazom o uplati 10,00 Eur sudske takse na žiro-račun broj 832-11521-69, shodno tarifnom broju 16. Zakona o sudskim taksama.

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije**

Mladen Lompar

Dostavljeno:

- Direktor javnog preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“
- Predsjednik Savjeta „Radio i Televizija Crne Gore“
- Tarzan Milošević, politički direktor političke partije DPS, podnosilac prigovora
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva